

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 991/2018
04.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА и ББ обојица из ..., чији је пуномоћник Милоје Коњевић адвокат из ..., против туженог „ВВ“ ДОО из ..., чији је пуномоћник Ненад Ранковић адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1928/2016 од 18.07.2017. године, у седници већа одржаној дана 04.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу 1928/2016 од 18.07.2017. године, тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** делимична пресуда Основног суда у Бору П1 150/15 од 11.02.2016. године, која је исправљена решењем истог суда П1 150/15 од 14.06.2017. године.

Образложење

Делимичном пресудом Основног суда у Бору П1 150/15 од 11.02.2016. године, исправљеном решењем истог суда П1 150/15 од 14.06.2017. године, одбијени су тужбени захтеви тужилаца АА и ББ обојица из ..., којим су тражили да се пониште као неправилна и незаконита решења туженог о отказу уговора о раду тужиоца АА бр. ... од 07.05.2012. године и тужиоца ББ бр. ... од 07.05.2012. године, и да се тужени обавезе да врати тужиоце на рад.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1928/2016 од 18.07.2017. године, преиначена је делимична пресуда Основног суда у Бору П1 150/15 од 11.02.2016. године, исправљена решењем од 14.06.2017. године, тако што је усвојен тужбени захтев тужилаца АА и ББ из ... и поништена решења туженог бр. ... од 07.05.2012. године којим је отказан уговор о раду тужиоцу АА и бр. ... од 07.05.2012. године којим је отказан уговор о раду тужиоцу ББ, и тужени обавезан да врати тужиоце на рад у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију туженог.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се, без конкретног навођења процесних одредби које другостепени суд није применио или је неправилно применио, указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену у другостепеном поступку. Такви паушални наводи ревидента, чине неоснованим ревизијски разлог предвиђен чланом 407. став 1. тачка 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су били у радном односу код туженог и обављали су послове курира. Уговори о раду тужилаца отказани су због неблаговременог, несавесног и немарног извршења радних обавеза, на основу члана 22. тачка 2. тих уговора и члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду. Тужиоцу АА је стављено на терет да 04.04.2012. године, приликом испоруке седам таксативно наведених пошиљки, клијентима није издао готовинске рачуне за услугу превоза већ је те рачуне попунио накнадно, по повратку са терена. Ови рачуни се штампају пре поласка на терен, а ако то из техничких разлога није могуће, сваки курир има парагон блок и рачун пише на лицу места у три примерка. Тужилац АА није имао штампане рачуне, а приликом испоруке пошиљки клијентима није издавао рачун ни потврде као доказ да је од њих примио новац, нити му је то било ко од њих тражио. Тужиоцу ББ је стављено на терет да 03.04.2012. године није покушао да изврши доставу одређених пошиљки и да о томе није обавестио свог руководиоца, а у компјутер је унео податак да је доставу пошиљки покушао и да су продавнице којима је доставу требало извршити биле затворене због истека радног времена. Примаоци неуручених пошиљки су извршили рекламацију у којој су навели да је њихово радно време било до 22 сата. Тужени је током априла 2012. године донео приручник за курире којим је предвиђен поступак рада курира. Овај приручник регулише и кршење радних процедура, тако што врши њихову класификацију на лаке, средње и тешке повреде обавеза. Под лаке повреде радних обавеза приручник подводи излазак на терен без целокупне превозне документације и недодељивање одговарајућег статуса за неиспоручене пакете (нпр. погрешан разлог за неуручење пакета). У истом делу приручника предвиђене су врсте и висине изречених мера, с тим што се за све повреде радне обавезе може изрећи мера престанка радног односа и умањење зараде. Тужиоцима су достављена упозорења о разлозима за отказ уговора о раду на која су се они изјаснили.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбене захтеве. По налажењу тог суда, тужиоци су својим радњама показали несавестан и немаран однос према послу и радним обавезама - тужилац АА тако

што примаоцима није издао рачуне, а тужилац ББ зато што није извршио испоруку коју је објективно могао да учини, због чега је тужени оспорена решења о отказу уговора о раду донео правилном применом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, члана 92. став 1. свог Правилника о раду и члана 22. тачка 2. закључених уговора о раду.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбене захтеве, сматрајући да је у овом случају погрешно примењена одредба члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду. По налажењу тог суда, понашање тужилаца представља неблаговремено, несавесно и немарно извршење радних обавеза, а њихови пропусти се могу приписати у кривицу тужилаца, али приручник за курире из априла 2012. године ове повреде радне обавезе сврстава у лаке повреде радне дужности за које се изриче новчана казна.

Основано се ревизијом туженог указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, број 24/05 ... 54/09) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Општим актом туженог, Правилником о раду од 01.10.2008. године, прописане су радне дужности и обавезе запосленог на раду, између осталог и дужност да савесно, благовремено и одговорно извршава своје радне обавезе (члан 92. став 1. алинеја 1) и одговорност запосленог за повреду дужности и обавеза утврђених тим правилником по основу кривице (члан 92. став 2). Према члану 97. тачка 2. подтачка 5 истог правилника, уговор о раду се може запосленом отказати ако учини повреду радне обавезе утврђене тим актом и/или уговором о раду, и то ако неблаговремено, несавесно и немарно извршава послове.

Чланом 22. тачка 2. уговора о раду који су странке закључиле предвиђено је да послодавац може запосленом отказати уговор о раду случају ако запослени неблаговремено, несавесно и немарно извршава своје радне обавезе.

У конкретном случају, није спорно да тужилац АА приликом испорука вршених 04.04.2012. године примаоцима није издао ни један рачун, већ је рачуне написао након повратка са терена. Тужени ББ је у компјутерску евиденцију унео податак да одређене пошиљке није успео да достави примаоцима због истека радног времена њихових продавница, што је нетачан податак јер радно време продавница прималаца пошиљки било до 20 сати, односно 22 сата. Овакво поступање тужилаца у супротности је са процедуром уручења пошиљака са којом су они упознати, и зато је од стране послодавца - туженог правилно оквалификовано као повреда радне обавезе предвиђена чланом 92. став 1. алинеја

1. Правилника о раду и чланом 22. тачка 2. закључених уговора о раду. Због таквих повреда радне обавезе запосленом се, у складу са чланом 97. тачка 2. подтачка 5. Правилника о раду, члана 22. тачка 2. уговора о раду и члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, може отказати уговор о раду.

Погрешно се другостепени суд, преиначујући пресуду нижестепеног суда, позива на приручник за курире. Овај приручник донет је у априлу 2012. године и не може се сматрати општим актом из члана 1. став 2. Закона о раду. Тим чланом прописано је да се права, обавезе и одговорности из радног односа уређују колективним уговором и уговором о раду, а Правилником о раду, односно уговором о раду - само кад је то тим законом одређено. Осим тога, чак и када би се означени приручник применио у овом случају, исти не би искључивао меру престанка радног односа као санкцију за повреду радних обавеза - процедура учињених од стране тужилаца, јер ова мера није искључена чланом 8. тачка 2. Приручника за све врсте повреда радних обавеза.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић